

**UCHWAŁA NR XVII/142/16
RADY MIEJSKIEJ W OLEŚNIE**

z dnia 23 lutego 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Olesno na lata 2016-2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.), w związku z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.) Rada Miejska w Oleśnie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Olesno na lata 2016-2018, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Olesna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Oleśnie

Henryk Kucharczyk

**Załącznik do
Uchwały Nr XVII/142/16
Rady Miejskiej w Oleśnie
z dnia 23 lutego 2016 r.**

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE OLESNO
NA LATA 2016 – 2018**

Wprowadzenie

Program wspierania rodzin dla Gminy Olesno na lata 2016 - 2018 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.) o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny.

Rodzina jest podstawowym środowiskiem funkcjonowania i rozwoju dziecka, które powinno zapewnić mu bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na dziecko, przekazując mu system wartości, tradycje, kształtując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest też najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Dlatego, jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodziny, którym często towarzyszy problem ubóstwa, długotrwałego bezrobocia, czy zagrożenie bezdomnością. Rodziny takie wymagają stałego wsparcia i monitorowania przez przedstawicieli różnych grup zawodowych: pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów, policji.

Praca z rodziną winna być połączona z jej własną aktywnością. Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Stąd podstawowym założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej nie oznacza rozwiązania problemu rodziny. Z uwagi na więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem konieczne jest motywowanie rodziców do zmiany oraz praca prowadząca do stworzenia prawidłowych warunków rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej i jego powrót do domu. Dlatego polityka państwa oraz wszelkie działania instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych powinny być nakierowane na pomoc udzielaną rodzinie i w rodzinie. Działania władz państwowych i samorządowych w takich sytuacjach określa ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji

trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny.

Należy zauważyć, że wspieranie rodziny, to jednocześnie rozwój i wzmocnienie społeczności lokalnej. W rodzinie bowiem dorastają kolejne pokolenia, kształtuje się „kapitał ludzki”, który w przyszłości będzie tworzył społeczeństwo i wpływał na tempo jego rozwoju.

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Celem w pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem. W przepisach o pomocy społecznej zawarta jest zasada pomocniczości, która kładzie nacisk na wspieranie, a nie bezpośrednie zaspokajanie potrzeb.

Uzasadnienie wprowadzenia programu i jego podstawa prawna

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m. in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja).

Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w Gminie Olesno na lata 2016 - 2018. Priorytetem będzie stworzenie takich działań, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców. Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy świadczeniobiorca powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych.

Działania na rzecz rodziny, to czynności skierowane do poszczególnych jej członków oraz kampanie prowadzone na rzecz całej wspólnoty. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego. Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne zarówno z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.), ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.), ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390), oraz ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286).

Diagnoza środowiska i problemu

Przedstawiona diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Olesno została oparta na danych statystycznych uzyskanych z: Urzędu Miejskiego w Oleśnie, Powiatowego Urzędu Pracy w Oleśnie, Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie, Urzędu Statystycznego w Opolu oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

Gmina Olesno jest gminą miejsko-wiejską, położoną w południowo-zachodniej części Polski, w województwie opolskim. Układ osadniczy gminy tworzy miasto Olesno i 18 wsi sołeckich: Bodzanowice, Borki Małe, Borki Wielkie, Boroszów, Broniec, Grodzisko, Kolonia Łomnicka, Kucoby, Leśna, Łomnica, Łowoszków, Sowczyce, Stare Olesno, Świercze, Wachów, Wachowice, Wojciechów i Wysoka.

Rysunek 1. Gmina Olesno na tle sąsiednich gmin

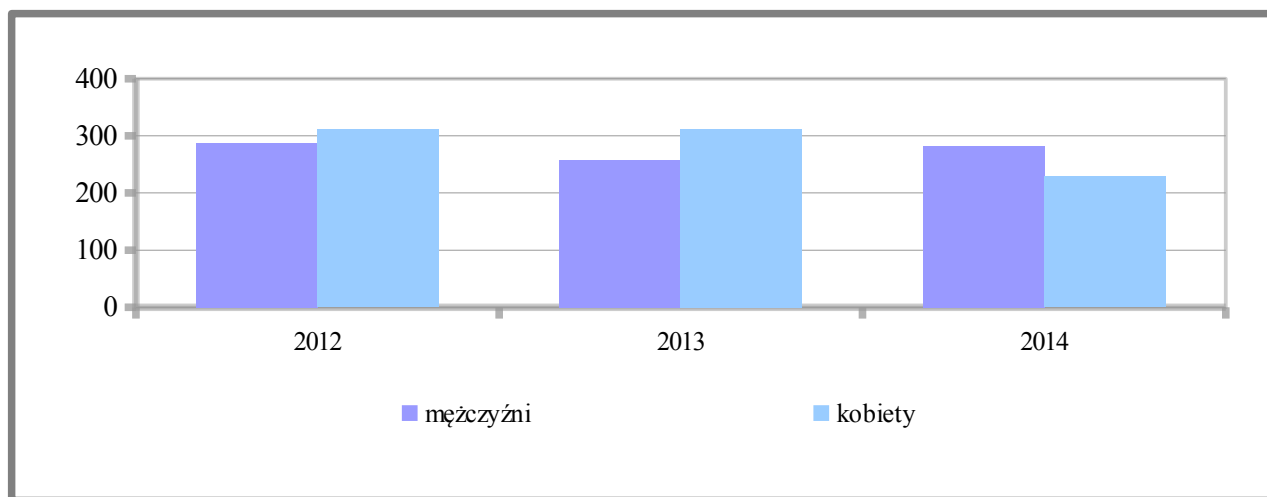

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Olesno

W roku 2014 gmina Olesno liczyła 18 077 mieszkańców, w tym 8 647 mężczyzn i 9 430 kobiet. 9 527 osób zamieszkiwało w mieście, a 8 550 na wsi. Ogólna liczba ludności gminy stanowiła 27,6 % ludności powiatu oleskiego.

Na koniec 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Oleśnie zarejestrowanych było 511 bezrobotnych mieszkańców Gminy Olesno, w tym 282 kobiety. Poziom bezrobocie w Gminie Olesno ma tendencję spadkową porównując do roku 2013 i 2012, gdzie liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła odpowiednio 570 (w tym 312 kobiet) i 599 (w tym 311 kobiet). Liczba bezrobotnych zmalała o 88 osób.

Wykres 1. Liczba bezrobotnych w gminie Olesno w latach 2012-2014

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Oleśnie

Na terenie Gminy działa Ośrodek Pomocy Społecznej, którego podstawową działalnością jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna wspiera w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb. Potrzeby osób korzystających z pomocy społecznej mogą zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

W swoich założeniach pomoc społeczna powinna bowiem, w miarę możliwości, doprowadzić osoby z niej korzystające do życiowego usamodzielnienia się i pełnej integracji ze społeczeństwem.

Szeroką skalę problemów, z jakimi zmagają się potrzebujące wsparcia rodziny, ukazują dane uzyskane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie. Analiza poszczególnych przesłanek przyznawanych świadczeń stanowi odzwierciedlenie potrzeb, których z różnych względów rodziny nie są w stanie samodzielnie zaspokoić.

Poniższe zestawienie stanowi odzwierciedlenie wielkości wskazanych problemów i jednocześnie wskazuje przyczyny udzielonych świadczeń.

Tabela 1. Przyczyny udzielania świadczeń z Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie w latach 2012 – 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROK 2012	ROK 2013	ROK 2014
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE			
Liczba rodzin	267	276	287
Liczba osób w rodzinach	777	741	759
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE			
Liczba rodzin	199	186	171
Liczba osób w rodzinach	582	544	526
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA			
UBÓSTWO			
Liczba rodzin	160	170	189
Liczba osób w rodzinach	426	430	482
BEZROBOCIE			
Liczba rodzin	146	142	162
Liczba osób w rodzinach	440	417	470
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ			
Liczba rodzin	169	165	176
Liczba osób w rodzinach	361	332	356
DŁUGOTRWALA LUB CIĘŻKA CHOROBA			
Liczba rodzin	93	101	106
Liczba osób w rodzinach	139	150	157
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH			
Liczba rodzin	15	17	22
Liczba osób w rodzinach	60	69	80
ALKOHOLIZM			
Liczba rodzin	25	23	20
Liczba osób w rodzinach	47	41	43
NARKOMANIA			
Liczba rodzin	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	0	0	0
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA			
Liczba rodzin	82	75	74
Liczba osób w rodzinach	420	385	379
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ			
Liczba rodzin	65	55	53
Liczba osób w rodzinach	356	310	306
BEZDOMNOŚĆ			
Liczba rodzin	5	8	3
Liczba osób w rodzinach	5	9	3

TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO			
Liczba rodzin	9	8	7
Liczba osób w rodzinach	16	10	10
KLĘSKI ŻYWIOŁOWE I EKOLOGICZNE			
Liczba rodzin	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	0	0	0
ZDARZENIA LOSOWE			
Liczba rodzin	0	2	1
Liczba osób w rodzinach	0	4	7
SIEROCTWO			
Liczba rodzin	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	0	0	0
PRZEMOC W RODZINIE			
Liczba rodzin	6	4	3
Liczba osób w rodzinach	17	12	12
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI			
Liczba rodzin	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	0	0	0

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Oleśnie

Z zestawienia wynika, że kwestia bezrobocia i ubóstwa stanowią najważniejsze i jednocześnie najbardziej dotkliwe zjawiska społeczne na terenie Gminy Olesno. Problemy te postrzegane są jako zjawiska negatywne, ponieważ często prowadzą do sytuacji, w której w rodzinie brakuje środków finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych tj. wyżywienie, ubranie, mieszkanie, utrzymanie zdrowia, dostęp do oświaty, kultury itp. Nakładanie się problemów i sytuacji trudnych w rezultacie nie pozwala godnie żyć, często staje się przyczyną dezintegracji rodziny oraz uaktywnienia się zachowań patologicznych.

Za znaczący problem na terenie Gminy należy uznać również długotrwałą lub ciężką chorobę, która utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia sprawne funkcjonowanie w środowisku i pełnienie poszczególnych ról społecznych. Kolejną, znaczącą przesłanką, powodującą konieczność skorzystania z pomocy oferowanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Oleśnie jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny oraz nienależyte wypełnianie ról społecznych, prowadzi do pojawiania się licznych dysfunkcji u poszczególnych członków rodziny oraz powstawania wielu deficytów u dzieci. Wspomniane braki, w konsekwencji rzutują na dalsze życie najmłodszych, którzy w przyszłości będą powielać niewłaściwe

schematy zachowań, które wynieśli z domu rodzinnego. Dodać należy również, że wymienione powyżej dysfunkcje, często występują łącznie, co dodatkowo utrudnia samodzielne przezwyciężenie trudności i współpracę z poszczególnymi osobami. Adekwatnie do zaistniałych problemów, rodziny wymagające wsparcia, otrzymują pomoc w postaci:

1. Świadczeń pieniężnych tj.: zasiłek celowy, specjalny zasiłek celowy, zasiłek stały, dodatek mieszkaniowy i ryczałt energetyczny, zasiłek okresowy, świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz stypendia.

2. Świadczeń niepieniężnych: praca socjalna, składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne, sprawienie pogrzebu, posiłek, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, pobyt w domu pomocy społecznej.

Niezrealizowane potrzeby w rodzinie, prowadzą do wielu niekorzystnych sytuacji rzutujących na funkcjonowanie dziecka, jego rodziców lub też zmuszają do zabezpieczenia i umieszczenia dziecka poza rodziną. Aby zapobiec odebraniu dziecka z rodziny biologicznej z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, oprócz wsparcia finansowego i rzeczowego często przyznaje się pomoc w formie wsparcia asystenta rodziny. Taka forma wsparcia ma za zadanie usprawnienie funkcjonowania rodziny oraz wypełniania ról społecznych. Działania asystenta rodziny są ukierunkowane na pozostawienie dziecka w rodzinie lub powrót dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej. Liczba rodzin objętych wsparciem w latach 2012 - 2014 utrzymywała się na stałym poziomie i wynosiła 6 rodzin. W roku 2015 nastąpił wzrost zapotrzebowania na taką formę wsparcia, rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny było 11. Najmniejszą grupę stanowią rodziny objęte wsparciem do 3 miesięcy natomiast największą, rodziny objęte pomocą powyżej 3 miesięcy. Średni czas wspierania rodziny w takiej formie to ok. 14 miesięcy. Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie wynika, iż do końca 2014 roku funkcjonowało 16 rodzin zastępczych, w których przebywało 24 dzieci z terenu Gminy Olesno.

Ośrodek na bieżąco współpracuje z innymi instytucjami, które w swojej działalności ukierunkowane są na pomoc osobom uzależnionym od alkoholu i współuzależnionym, zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz ofiarom przemocy domowej. Pomoc społeczna w gminie Olesno świadczona jest również na rzecz osób niepełnosprawnych. Zarówno dzieci, jak i dorośli niepełnosprawni zamieszkujący gminę mogą korzystać z pomocy organizacji pozarządowych, placówek służby zdrowia i oświaty działających na rzecz osób niepełnosprawnych, tj.: Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie, Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie, Warsztatu Terapii Zajęciowej w Oleśnie, Spółdzielni

Inwalidów „Odrodzenie” w Oleśnie, Zespołu Opieki Zdrowotnej w Oleśnie, Stacji „Caritas” Olesno, Stowarzyszenia Integracyjnego „Bądźmy Razem” oraz Towarzystwa Pomocy Ludziom.

Do instytucji udzielających pomocy ofiarom przemocy domowej w analizowanej gminie należy Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współzależnienia w Oleśnie, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Oleśnie i Sąd Rejonowy w Oleśnie.

Na terenie gminy funkcjonują dwie Grupy Anonimowych Alkoholików - „Iskierka” oraz „Nadzieja”.

Naprzeciw bieżącym potrzebom lokalnej społeczności wychodzi również Miejski Dom Kultury, Oleskie Muzeum Regionalne, Oleska Biblioteka Publiczna, Oleski Klub Sportowy oraz Gminny Ośrodek Wsparcia Dziennego, które realizują różnorodne formy działań otwartych na wszystkie grupy wiekowe.

W Oleśnie, co roku odbywają się imprezy cykliczne, które skupiają dużą liczbę mieszkańców miasta, jak również wielu gości spoza gminy. Do tych największych i najbardziej identyfikowanych z gminą zalicza się: Międzynarodowe Mistrzostwa w Gimnastyce Artystycznej, Koncert Gorących Serc, Międzynarodowe Uliczne Biegi Pokoju, Regionalny Festiwal Piosenki Przedszkolnej, Regionalny Konkurs Recytatorski dla Młodzieży, Dni Olesna - Spotkania Oleśnian, Plener Rzeźbiarsko-Malarski Artystów Nieprofesjonalnych, Dożynki Gminne, Ogólnopolski Przegląd Piosenki Poetyckiej, Jazzobranie, Krajowy Turniej Tańca Towarzyskiego Międzywojewódzki Przegląd Teatrów Dziecięcych. Tysiące gości z kraju i zagranicy bierze udział w największej z oleskich imprez, którą są świętowane jako święto miasta równocześnie z odpustem św. Anny - lipcowe Dni Olesna.

Na terenie Gminy zadania z zakresu ochrony porządku publicznego realizuje Policja i Straż Miejska. Na terenie miasta Olesno znajduje się Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej. Obiekty Ochotniczej Straży Pożarnej mieszczą się we wsiach: Bodzanowice, Borki Małe, Borki Wielkie, Broniec, Kolonia Łomnicka, Kucoby, Leśna, Łomnica, Łowoszków, Sowczyce, Stare Olesno, Wachowice, Wachów, Wysoka, Boroszków oraz w mieście Olesno. Cztery jednostki zostały włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego, tj. OSP Borki Małe, OSP Borki Wielkie, OSP Wysoka oraz OSP Bodzanowice.

Opiekę zdrowotną na terenie Gminy zapewnia rozbudowany Zespół Opieki Zdrowotnej w Oleśnie składający się z Przychodni Specjalistycznych oraz Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej oraz poradnictwa specjalistycznego.

Na terenie Gminy Olesno działają liczne organizacje pozarządowe w postaci stowarzyszeń i towarzystw. Część z nich posiada status organizacji pożytku publicznego. Obszary działalności są zróżnicowane, jednak wszystkie przyczyniają się do rozwoju gminy, wzrostu jej rozpoznawalności i podnoszą jakość życia mieszkańców.

Reasumując, wszystkie przedstawione wyniki pozwalają na dostrzeżenie rozmiaru i zasięgu dominujących kwestii i problemów, z jakimi borykają się rodziny zamieszkujące naszą gminę. Poza tym, ukazują one również łańcuch zależności, który pozostawiony samemu sobie, w przyszłości może zaowocować bardzo dotkliwie dla całego lokalnego społeczeństwa.

Analiza SWOT to jedna z najpopularniejszych technik analitycznych, służąca do porządkowania informacji. Bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego jako uniwersalne narzędzie etapu analizy strategicznej. Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanych informacji o danej sprawie na cztery grupy.

Mocne strony

- baza oświatowa (żłobek, przedszkola, szkoły, świetlice szkolne)
- organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Olesno
- wyszkolona kadra prawnicza
- istniejąca placówka opiekuńczo- wychowawcza na terenie Gminy Olesno
- otwartość na współpracę ze środowiskiem lokalnym
- zabezpieczenie w budżecie gminy środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny
- dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pedagogów

Słabe strony

- bezrobocie
- niskie kwalifikacje osób w wieku aktywności zawodowej
- brak dużych zakładów pracy
- wyuczona bezradność i roszczeniowość (wzorce pokoleniowe)
- uzależnienie od pomocy instytucjonalnej
- różne uzależnienia członków rodziny
- brak nowych lokali mieszkalnych, brak mieszkań chronionych
- rozpad związków (separacja, rozwody, migracja zarobkowa)
- narastająca przestępczość, przemoc

Szanse

- regulacje prawne bardziej przyjazne rodzinie
- rosnąca świadomość społeczna
- utworzenie stałego stanowiska pracy – asystenta rodziny
- wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę

Zagrożenia

- wzrost liczby osób korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej
- zwiększone zjawisko wykluczenia społecznego
- wzrost liczby rodzin dysfunkcyjnych
- wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży
- brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne
- ubożenie społeczeństwa i osłabianie się funkcji opiekuńczej rodziny
- zatracanie wartości rodzinnych
- niespójne przepisy prawa.

Odbiorcy

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Olesno, które przejawiają problemy opiekuńczo – wychowawcze, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz takie, które wyrażają chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem, a tym samym ich powrotu do domu rodzinnego.

Realizatorzy

Koordynatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Oleśnie przy współpracy z:

1. Urzędem Miejskim w Oleśnie.
2. Miejską Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oleśnie.
3. Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Oleśnie.
4. Komendą Powiatową Policji w Oleśnie.
5. Placówkami oświatowymi i kulturalnymi.
6. Powiatowym Urzędem Pracy w Oleśnie.
7. Publiczną Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Oleśnie.
8. Zakładami Opieki Zdrowotnej.
9. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie.
10. Organizacjami pozarządowymi.
11. Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Oleśnie.

12. Przychodnią Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Oleśnie.
13. Parafiami z terenu Gminy Olesno.
14. Żłobek miejski.
15. Miejski Dom Kultury.
16. Muzeum Regionalne.
17. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna.
18. Nadleśnictwo Olesno.
19. Biblioteka Publiczna.

Cele

Cel główny:

Wspieranie rodziny poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny.
2. Monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji.
3. Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka i pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz w opiece i edukacji dzieci i młodzieży.
4. Wspieranie form organizacji czasu wolnego oraz działania umacniające więzi rodzinne.

Cel 1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny.

Cele szczegółowe	Zadania	Realizatorzy
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny	Analiza i diagnoza sytuacji rodziny	Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki Oświatowe, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Komenda Powiatowa Policji
	Zapewnienie pomocy materialnej	Ośrodek Pomocy Społecznej,

	i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia	Organizacje Pozarządowe
	Objęcie dożywianiem członków rodziny, w szczególności dzieci	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe
	Realizacja rządowego programu pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”	Placówki Oświatowe, Urząd Miejski
	Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Olesno	Organizacje pozarządowe, Urząd Miejski
	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakłady Opieki Zdrowotnej
	Zapewnienie usług opiekuńczych	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe
	Zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych rodzinom wymagającym wsparcia	Urząd Miejski

Cel 2. Monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji.

Cele szczegółowe	Zadania	Realizatorzy
Monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji.	Współpraca instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny w celu wzajemnej wymiany informacji i pomocy rodzinie	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Placówki Oświatowe, Komenda Powiatowa Policji
	Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami oraz przemocą	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe, Zespół Interdyscyplinarny, Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia
	Kierowanie rodzin do programów korekcyjno – edukacyjnych i wspierających	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Komenda Powiatowa Policji, Zespół Interdyscyplinarny
	Promowanie funkcji rodziny wspierającej	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe, Parafie z terenu Gminy Olesno

Cel 3. Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka i pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz w opiece i edukacji dzieci i młodzieży.

Cele szczegółowe	Zadania	Realizatorzy
<p>Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka i pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz w opiece i edukacji dzieci i młodzieży</p>	<p>Organizacja konkursów przedmiotowych oraz przeglądów artystycznych</p>	<p>Placówki Oświatowe, Miejski Dom Kultury</p>
	<p>Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży</p>	<p>Placówki Oświatowe, Ośrodek Pomocy Społecznej</p>
	<p>Wspieranie edukacji uczniów uzdolnionych</p>	<p>Placówki Oświatowe, Urząd Miejski</p>
	<p>Wsparcie rodzin w opiece nad dziećmi do lat 3</p>	<p>Żłobek Miejski</p>
	<p>Praca socjalna, kontrakt socjalny</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej</p>
	<p>Zapewnienie asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej</p>

	Kierowanie dzieci z rodzin wymagających wsparcia na zajęcia pozaszkolne i pozalekcyjne	Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki Oświatowe, Organizacje Pozarządowe, Publiczna Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna
	Działania aktywizujące zawodowo i społecznie realizowane na rzecz rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy

Cel 4. Wspieranie form organizacji czasu wolnego oraz działania umacniające więzi rodzinne.

Wspieranie form organizacji czasu wolnego oraz działania umacniające więzi rodzinne	Organizowanie festynów, inicjatyw sportowo-rekreacyjnych, pikników rodzinnych oraz imprez okolicznościowych	Placówki Oświatowe, Urząd Miejski, Parafie z terenu Gminy Olesno, Miejski Dom Kultury, Muzeum Regionalne
	Konkursy i warsztaty	Urząd Miejski, Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Oleśnie, Nadleśnictwo Olesno, Miejski Dom Kultury, Biblioteka Publiczna

	Działania propagujące i promujące czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży	Placówki Oświatowe, Oleska Biblioteka Publiczna
	Organizowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia	Ośrodek Pomocy Społecznej, Parafie z Gminy Olesno, Organizacje Pozarządowe, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Źródła finansowania

Realizacja programu będzie odbywać się ze środków własnych gminy oraz dotacji z budżetu państwa zaplanowanych na dany rok w budżecie Gminy Olesno.

Przewidywane efekty realizacji

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

Monitoring i ewaluacja

Program będzie koordynowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Oleśnie. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie.

Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku przedstawiane będzie Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Podsumowanie

Program zakłada tworzenie korzystnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin z terenu Gminy Olesno oraz poprawy jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku. Program ma także stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny same przy wykorzystaniu swojego własnego potencjału rozwiązywały problemy, a tym samym wychodziły z kryzysu, w jakim się znalazły. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji Programu jest ścisła współpraca instytucji i podejmowanie skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu Gminy Olesno.